

Debreceni **S**

Z

E

M

L

E

**Tudomány
és kultúra**

2013/4

Szerkesztik:

ifj. Barta János *főszerkesztő* Kovách Ádám *főszerkesztő-h.*
Angi János Kerepeszki Róbert Pallai László

A szerkesztőség címe:

Debreceni Szemle, *Szerkesztőségi titkárság*
Debrecen, Bem tér 18/c., 4026
Tel.: (52) 509-200, Fax: (52) 534-042
E-mail: szemle@unideb.hu
URL: <http://szemle.unideb.hu>

Kiadja:

„Debreceni Szemle” Alapítvány

Kuratórium és Szerkesztőbizottság:

Orosz István <i>elnök</i>	Bazsa György <i>alelnök</i>
Abádi Nagy Zoltán	Jávor András
Beck Mihály	Mazsu János
Bitskey István	Sipiczki Mátyás
Gaál Botond	Sipka Sándor
Gomba Szabolcs	Szabó József

Megjelenik negyedévente

Előfizethető:

A szerkesztőségben vagy bankszámláján:
Debreceni Szemle Alapítvány 11625009-07950000-
25000006 sz. számlán, illetve postai befizetési csekk kérhető
levélben a szerkesztőség címén az 52/509-210-es telefon-
számon.
Éves előfizetési díj 1000 Ft. Külföldre (kivéve a környező
országokat) 80 USD, ill. 60 EUR. Bank neve: Erste Bank
Hungary Zrt., SWIFT kód: GIBA HU HB

DEBRECENI SZEMLE

TUDOMÁNY ÉS KULTÚRA

Debrecen és a régió tudományos műhelyeinek folyóirata

XXI. ÉVF. 4. SZÁM

ÚJ FOLYAM

2013. DECEMBER

Az első folyam 1927-től 1944-ig jelent meg.

TARTALOM

Előfizetőinkhez/Olvasóinkhoz!	163
TANULMÁNYOK	
<i>Kovács Ábrahám: A debreceni szellemiség és a nevelés a Debreceni Református Kollégiumban a 19. században .....</i>	166
<i>Endrédi Csaba: A hajdúdorogi görög katolikus egyházmegye a nemzetpolitikai harcok keresztjében az I. világháború idején .....</i>	174
<i>Lakner Lajos: Izsó Miklós Csokonai szobra: a népszerű, nemzeti költő ábrázolása .....</i>	180
<i>Trócsányi Zoltán: Hasznos-e egy új részecske felfedezése? .....</i>	189
<i>Gaál Botond: A Higgs-részecske – teológus szemmel .....</i>	195
<i>Széles Adrienn – Nagy János: A hazai kukorica minősége .....</i>	204
BETHLEN GÁBORRA EMLÉKEZÜNK	
<i>Nagy Dóra – Schrek Katalin: Konferencia Bethlen Gábor egyházpolitikájáról .....</i>	211
<i>Krankovics Ilona: Bethlen Gábor aranyérmei a Déri Múzeum numizmatikai gyűjteményében .....</i>	217
INTÉZETEINKRŐL, TANSZÉKEINKRŐL	
<i>Nagy János: A Debreceni Egyetem Földhasznosítási, Műszaki és Területfejlesztési Intézet .....</i>	230
JEGYZETLAPOK	
<i>ifj. Barta János: Egy torzóban maradt könyvsorozatról. Megjegyzések a Debreceni Egyetem centenáriumi évfordulójára készült, az egyetem karait bemutató kötetekről .....</i>	238

TUDOMÁNYOS ÉLET HÍREIBŐL

Elnöki beszámoló a DAB 2012. évi munkájáról (<i>Bitskey István</i>)	245
Főtitkári beszámoló a DAB szak- és munkabizottságainak 2012. évi munkájáról (<i>Fekete Károly</i>)	251

Támogatóink

Debreceni Egyetem

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata

Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Területi Bizottsága

Debreceni Egyetem és Debrecen M. J. Város Közművelődési Vegyesbizottsága

Benedek Tibor Debrecen

Forrás Lelki Segítők Egyesülete

mvm paksi atomerőmű

A Debreceni Szemlét terjesztő üzletek, árusítóhelyek:

Debrecen: *Alternatív Könyvesbolt*, Hatvan u. 1/a. (4026); *Sziget Könyvesbolt*, Egyetem tér 1. (4032); *Református Könyvesbolt*, Piac u. 4-6. (4026); **Budapest:** *Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Könyv- és Jegyzetbolt*, Múzeum krt. 6-8. (1088); *Gondolat Könyvesház*, Károlyi M. u. 16. (1053); *Könyvtárellátó*, Váci út 19. (1134) **Eger:** *Sipotéka Könyvesbolt*, Érsek u. 2. (3300); **Nyíregyháza:** *Nyíregyházi Főiskola Tankönyv- és Jegyzetbolt*, Sóstói út 31/b. (4400)

DEBRECENI SZEMLE – TUDOMÁNY ÉS KULTÚRA
(THE DEBRECEN REVIEW)

is an academic quarterly that publishes studies in the humanities as well as in the social and natural sciences, focusing on the findings of recent research in these disciplines. Since it appeals to a wide and educated public, it aims to combine scientific exactness with readability in its style.

Drawing upon the centuries-old academic traditions of the city, Debreceni Szemle has adopted and continues the legacy of its predecessor with the same title, which was published between 1927 and 1944.

Although Debreceni Szemle is mainly reliant on and addresses the intellectuals of the Debrecen region, it also publishes contributions by leading experts both in Hungary and abroad.

In addition, the journal reports on scientific and cultural events of the region, especially on those organized by the Regional Centre of the Hungarian Academy of Sciences and the University of Debrecen. Events related to the city from anywhere in the world are also given detailed coverage.

Debreceni Szemle was launched by the Regional Committee (the present Regional Centre) of the Hungarian Academy of Sciences in cooperation with Debrecen Universitas (the legal predecessor of the University of Debrecen) in 1993 and is supported by the municipality of Debrecen.

Nyomdai munkálatok: Kapitális Bt., Debrecen
Felelős vezető: Kapusi József ügyvezető
Nyomdai előkészítés: Andrásiné Rácz Erika
Megjelenik 2014 áprilisában

HU ISSN 1218-022X
HU ISSN 1588-0229

500,- Ft

A DEBRECENI SZEMLE – TUDOMÁNY ÉS KULTÚRA

tudományos folyóirat, amely a humán és a társadalomtudományok, valamint a természet- és műszaki tudományok minden ágának legújabb eredményeivel – és nem csak a régióban vagy hazánkban elértéről – kívánja megismertetni a széles értelemben vett tudományos értelmiséget. Tanulmányainak tárgyalásmódja: stílusa, nyelvezete olyan, hogy befogadható legyen az illető tudományterületet nem művelő kutató és érdeklődő értelmiségi számára is.

A Debreceni Szemle az ugyanilyen címen *1927 és 1944* között megjelent folyóirat folytatójának tekinti magát, épít a századokon át kisu-gárzó debreceni kulturális hagyományokra.

A folyóirat támaszkodik a város, a megye és a régió tudományos és kulturális potenciáljára, de *országosan csaknem egyedülálló célkitűzésének* megfelelően a szóban forgó tudományterületek legjobbjai tőlából közöl tanulmányokat.

A Debreceni Szemle ugyanakkor hírt ad a város és a régió tudományos eseményeiről (elsősorban is a Debreceni Akadémiai Bizottság és a Debreceni Egyetem rendezvényeiről), illetve az ilyen eseményekről bárhol a világon, ha azokban a debrecenieknél lényeges szerepük volt.

A Debreceni Szemlét 1993-ban az MTA Debreceni Területi Bizottsága – rövidebben: a Debreceni Akadémiai Bizottság – (mai nevén: MTA Debreceni Területi Bizottsága), valamint a Debreceni Egyetem jogelődjét képező Debreceni Universitas indította újra Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának támogatásával.